

Groei is meer dan ontwikkeling der geslachtelijke eigenschappen en verouderen ingrijpender dan vermindering der sexueele vermogens. In den gedachtengang van *Steinach* ligt het nu voor de hand, daar immers het verouderen door een tekort aan hormonale functie der puberteitsklier wordt veroorzaakt, dit verouderen tegen te gaan, door toevoeging van nieuwe levenskracht in den vorm van puberteitsklierweefsel. Door vele onderzoekers is dit op uitgebreide schaal gedaan bij dieren en bij den mensch. Geslachtsklieren zijn getransplanteerd, van dier op mensch, van mensch op mensch en bij hetzelfde individu van de eene plaats naar de andere. In sommige steden kreeg een levende menschenlijke testikel groote handelswaarde.

Toch, al kan men dezen weg in het experiment bewandelen, bij den mensch voert de transplantatie tot groote moeilijkheden, wat straks nog duidelijker zal blijken. De vraag werd dus: kan men de puberteitsklier op zichzelf niet tot nieuw leven aanzetten? *Steinach* heeft zich deze vraag voorgelegd. *Steinach* schrijft als volgt: „Wenn aber dieser Aufstieg und Abstieg zum groszen Teil von der Pubertätsdrüse beherrscht wird, dann drängt sich die Frage auf: Ist es möglich, jenem Rückgang Einhalt zu gebieten? Ist es möglich durch Neubelebung der alternden Pubertätsdrüse die Attribute der Jugend noch einmal oder wiederholt im Individuum hervorzurufen? Ist Verjüngung möglich?“ *Steinach* beantwoordt deze vraag in bevestigenden zin. Hij spreekt van „Neubelebung der alternden Pubertätsdrüse“. Deze „Neubelebung“ meent hij nu te verkrijgen door onderbinding der uitvoerbuis van de geslachtsklier, de z.g. vasoligatuur. Onder invloed daarvan zou het komen tot een regeneratie der puberteitsklier. Zoo te werk gaande, kan men, volgens hem, spreken van een „autoplastische ouderdomsbestrijding“, waarbij van krachten van het individu zelf wordt gebruik gemaakt, in tegenstelling met de transplantaties, waarbij vreemde krachten worden te hulp geroepen. Dit wil echter niet zeggen, dat *Steinach* de kliertransplantatie verwerpt. Als aanvullende maatregel kan dit zelfs noodzakelijk zijn. De sprong van „transplantatie“ naar „vasoligatuur“ schijnt groot, doch is dit in werkelijkheid niet, zooals straks nader zal blijken.

Nu de stand van het „verjongingsprobleem“, zij het in grove trekken, is uiteengezet, moeten, naar het mij voorkomt, drie vragen, in volgorde verband houdende met de ontwikkeling der denkbeelden, nader worden beschouwd. De eerste vraag is:

Bestaat inderdaad de „interstitieele puberteitsklier“?

Wat het bestaan en de beteekenis der puberteitsklier betreft, moet reeds dadelijk opgemerkt worden, dat hierover nog aller-